

На основу члана 17. Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, бр. 68/07 и 109/12) и члана 56. Закона о библиотечној дјелатности („Службени гласник Републике Српске“, бр. 52/01, 39/03 и 112/08), а у складу са чланом 64. Закона о културним добрима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 11/95 и 103/08), и члана 33. Статута ЈУ НУБ Републике Српске, бр. 0101-1271/12, Управни одбор ЈУ НУБ Републике Српске на 12. сједници, одржаној 17. децембра 2012. године у с в а ј а

П Р А В И Л Н И К

о

чувању, заштити и коришћењу старе и ријетке библиотечке грађе
у Јавној установи Народној и универзитетској библиотеци
Републике Српске

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује дјелатност заштите културног добра старе и ријетке библиотечке грађе у Јавној установи Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске (у даљем тексту ЈУ НУБ Републике Српске) посебно:

- Законске обавезе и послови од општег интереса за заштиту старе и ријетке књиге;
- Критеријуми за процјену и категоризацију културног добра старе и ријетке библиотечке грађе;
- Поступак проглашавања старе и ријетке библиотечке грађе за културно добро од посебног и великог значаја;
- Права и обавезе сопственика старе и ријетке библиотечке грађе у јавној својини;
- Права и обавезе сопственика старе и ријетке библиотечке грађе у приватној својини;
- Поступак уписа старе и ријетке библиотечке грађе у регистре културних добара;
- Послови ЈУ НУБ Републике Српске као централне установе заштите;
- Утврђивање мјера заштите старе и ријетке библиотечке грађе;
- Техничке мјере заштите старе и ријетке библиотечке грађе;
- Мјере заштите старе и ријетке библиотечке грађе у случају ванредних околности;
- Начин чувања, коришћења и излагања старе и ријетке библиотечке грађе;
- Привремено уступање старе и ријетке библиотечке грађе;
- Послови увоза и извоза старе и ријетке библиотечке грађе;
- Право прече куповине старе и ријетке библиотечке грађе.

Законске обавезе и послови од општег интереса за заштиту старе и ријетке библиотечке грађе

Члан 2.

Овим правилником уређује се посебно заштита старе и ријетке библиотечке грађе у ЈУ НУБ Републике Српске у складу са одредбама члана 7. Закона о библиотечној дјелатности, који каже: Стара и ријетка књига као културно добро заштићена је и користи се у складу са прописом о заштити културних добара.

Члан 3.

Стара и ријетка библиотечка грађа је културно добро од посебног интереса за Републику Српску и као таква ужива посебну заштиту у складу са Законом о културним добрима.

Заштита старе и ријетке библиотечке грађе спада у дјелатност од општег интереса у складу са одредбама Закона о библиотечној дјелатности.

Члан 4.

Послове од општег интереса у заштити старе и ријетке библиотечке грађе у Републици Српској обавља ЈУ НУБ Републике Српске и у том смислу води бригу о заштити књига, рукописа и друге библиотечке грађе, која има својство културног добра.

Члан 5.

ЈУ НУБ Републике Српске је централна установа заштите културног добра старе и ријетке библиотечке грађе и као таква води Централни регистар старе и ријетке библиотечке грађе у Републици Српској у складу са законским и подзаконским актима које доноси министар просвјете и културе.

Члан 6.

ЈУ НУБ Републике Српске дужна је да чува, заштићује и користи на посебан начин стару и ријетку библиотечку грађу, као културно добро од општег интереса: да за њу обезбиједити све потребне услове за смјештај, стручни кадар, стручно руковођење код пружања услуга према корисницима, који имају захтјеве ради истраживачког рада према овој врсти грађе.

Члан 7.

Заштита старе и ријетке библиотечке грађе као покретног културног добра обухвата:

1. проналажење, прикупљање, чување и заштиту старе и ријетке библиотечке грађе,
2. проучавање и вредновање грађе,
3. категоризацију и вођење регистра,
4. обраду грађе и израду каталога уз примјену одговарајућих међународних стандарда за библиографско-каталожки опис,
5. пружање стручне помоћи сопственицима грађе,
6. обављање стручног надзора,

7. израду стручних упутстава,
8. развој и унапређење стручног рада на њеној заштити,
9. спровођење мјера заштите (превентивна заштита, дигитализација, конзервација, и рестаурација),
10. старање о условима, начину коришћења и представљања грађе,
11. истраживање и издавање научних и стручних публикација о грађи, као и објављивање грађе,
12. обезбјеђивање доступности грађе и њено представљање домаћој и страниј јавности,
13. стручно оспособљавање и усавршавање запослених,
14. израду плана заштите у ванредним околностима,
15. друге послове заштите грађе утврђене Законом о културним добрима и другим подзаконским актима.

Критеријуми за процјену и категоризацију старе и ријетке библиотечке грађе

Члан 8.

Стара и ријетка библиотечка грађа као културно добро, уколико има својства од посебног историјског, умјетничког, научног или техничког значаја, категорише се као:

1. културно добро од изузетног значаја;
2. културно добро од великог значаја;
3. културно добро.

Члан 9.

У поступку категоризације културних добара у складу са Законом стара и ријетка библиотечка грађа спада у покретно културно добро.

Покретним културним добром може се утврдити и збирка или фонд, ако представљају цјелину у складу са Законом.

Члан 10.

Стара и ријетка библиотечка грађа вреднује се као добро од изузетног значаја, ако испуњава један од критеријума:

1. Има посебан значај за историјски и духовни развој српског народа;
2. Представља јединствене примјерке (раритете) стваралаштва свог времена;
3. Свједочи о пресудним догађајима и личностима и о њиховом дјеловању у националној историји;
4. Има изузетну умјетничку или естетску вриједност;
5. Има утицај на развој друштва, културе, науке и технологије.

Члан 11.

Стара и ријетка библиотечка грађа вреднује се као добро од великог значаја ако испуњава један од критеријума:

1. Значај за једно подручје или раздобље;
2. Свједочи о друштвеним појавама, односно условима друштвено-економског и културно-историјског развоја српског и другог народа у одређеним раздобљима;
3. Свједочи о значајним догађајима и истакнутим личностима из историје српског народа.

Члан 12.

Стару и ријетку библиотечку грађу, односно, стару и ријетку књигу у складу са конвенцијама UNESCO чине:

I Старе српске књиге:

1. рукописне књиге на српскословенском и српском језику српскословенског језичког периода закључно са 18. вијеком, као и рукописне књиге настале до 1867. године на српскословенском, рускословенском (у српској употреби), славеносрпском и српском народном језику,
2. штампане књиге, периодичне и друге публикације објављене на српскословенском, рускословенском (у српској употреби), славеносрпском и српском језику, закључно са 1867. годином,
3. рукописне и штампане књиге на страним језицима чији је аутор припадник српског народа, закључно са 1867. годином,
4. издања дубровачке књижевности, која припадају и српској и хрватској култури, закључно са 1867. годином,

II Старе стране књиге: рукописне и штампане књиге објављене до године која се узима као критеријум по прописима државе из које потичу;

III Ријетке књиге: публикациије које имају неко од сљедећих обиљежја:

1. рукописне књиге настале после 1867. године,
2. примјерци публикација који због посебне опреме или садржине излазе из профила укупног тиража,
3. библиофилска издања значајних аутора и библиофилска издања која имају посебну научну, историјску, културну или умјетничку вриједност,
4. ријетка издања из ратних периода 1912–1913, 1914–1918, 1941–1945. године,
5. издања с тиражом мањим од 100 примерака која имају посебну научну, историјску, културну или умјетничку вриједност,
6. цензурисана, проскрибована издања која су сачувана у малом броју примјерака, а сама по себи имају велики културни значај,
7. емигрантска издања објављена ван територије Републике Српске, сачувана у малом броју примјерака.

IV Посебне збирке:

1. збирке књижевних и других рукописа и архивалија, мапа и карата, фотографија, гравира, музикалија, плаката, електронских публикација (укључујући и интернет баштину), библиотечки каталози и посебне библиотеке значајних личности, односно библиотечке цјелине од историјског, умјетничког, научног или техничког значаја, које су у складу са Законом утврђене као културно добро;
2. музејски примјерак сваке штампане или електронске публикације који ЈУ НУБ Републике Српске добија путем обавезног примјерка и трајно чува у складу са одредбама Закона о библиотечној дјелатности који уређује обавезу издавача о достављању обавезног примјерка.

Поступак проглашавања старе и ријетке библиотечке грађе као културног добра од посебног и великог значаја

Члан 13.

Стару и ријетку библиотечку грађу за културно добро од изузетног значаја проглашава Народна скупштина Републике Српске.

Акт о проглашењу старе и ријетке библиотечке грађе за културно добро од изузетног значаја и од великог значаја објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске.”

Члан 14.

За културно добро од изузетног значаја проглашава се стара и ријетка библиотечка грађа и то:

1. сви примјерци рукописне књиге и друге рукописне грађе, њихови дијелови и фрагменти, писани на старословенском језику или на некој од његових језичких редакција, као и на српском народном језику до краја 1800. године;
2. сви примјерци публикација, њихови дијелови и фрагменти штампани на српкословенском, рускословенском (у српској употреби), славеносрпском и српском народном језику до краја 1800. године и књиге на страним језицима штампане до краја 1700. године;
3. сви примјерци књига, периодичних публикација и остале старе и ријетке библиотечке грађе ако имају једну од сљедећих карактеристика:
  - свједочење о изузетно значајним културним или историјским догађајима и личностима,
  - имају изузетну умјетничку или естетску вриједност,
  - представљају јединствене или изузетно ријетке или посебно репрезентативне примјерке свог времена,
  - представљају први примјерак своје врсте, јединствени су по својој очуваности или цјеловитости.

Члан 15.

За културно добро од великог значаја проглашава се стара и ријетка библиотечка

грађа и то:

- сви примјерци рукописне књиге и друге рукописне грађе, њихови дијелови и фрагменти, писани на српкословенском, рускословенском (у српској употреби), славеносрпском и на српском народном језику од 1801. до краја 1867. године;
- сви примјерци српских штампаних публикација, њихови дијелови и фрагменти, објављени од 1801. до 1867. године;
- сви примјерци рукописне књиге и друге рукописне грађе, њихови дијелови и фрагменти, писани на страним језицима до краја 1867. године, који имају посебан значај за српску или свјетску културу, умјетност или историју;
- сви примјерци штампане књиге на страним језицима који су настали до године која се узима као критеријум за изузетна културна добра по прописима земаља из којих потичу;
- друга ријетка библиотечка грађа која свједочи о значајним културним историјским догађајима и личностима и има велики значај или представља посебно карактеристичан примјер за одређено подручје или раздобље, односно има велики значај за научни и технички развој;
- музејски примјерак, односно обавезни примјерак који се трајно чува у изворном облику у ЈУ НУБ Републике Српске, Народној библиотеци Србије и у Библиотеци Матице српске.

Права и обавезе сопственика старе и ријетке библиотечке грађе у јавној својини

Члан 16.

ЈУ НУБ Републике Српске као сопственик старе и ријетке библиотечке грађе у јавној својини дужна је:

- да савјесно чува и одржава грађу;
- да благовремено спроводи мјере техничке заштите;
- да обезбиједи одговарајући простор и опрему за смјештај и заштиту грађе;
- да именује одговорно лице за чување, заштиту и коришћење грађе;
- да грађу чува као цјелину, односно збирку или фонд;
- да грађу обради, класификује и пријави за упис у Централни регистар старе и ријетке библиотечке грађе;
- да обавјештава Министарство просвјете и културе Републике Српске о свим промјенама стања грађе, а најкасније у року од 30 дана од дана сазнања о наступању промјене;
- да дозволи научна и стручна истраживања, репродукцију и друга снимања, као и извођење мјера техничке заштите на грађи и да у ту сврху по потреби уступи грађу одређеној библиотеци или другим правним лицима најдуже до 120 дана;
- да обезбиједи доступност грађе јавности у сврху представљања грађе као културног наслеђа и да, по потреби, уступи грађу одређеној библиотеци или другим установама заштите најдуже до 120 дана.

Члан 17.

Културно добро је стара и ријетка библиотечка грађа која није категорисана као културно добро од изузетног или великог значаја.

Сопственици културног добра старе и ријетке библиотечке грађе у јавној својини дужни су обратити се установама заштите матичним библиотекама ЈУ НУБ Републике Српске на чијем подручју се налази ова грађа.

ЈУ НУБ Републике Српске је централна установа заштите културног добра старе и ријетке библиотечке грађе у Републици Српској.

Права и обавезе сопственика старе и ријетке библиотечке грађе у приватној својини

Члан 18.

Сопственик старе и ријетке библиотечке грађе у приватној својини има право и обавезу да се обрати матичној библиотеци и ЈУ НУБ Републике Српске као централној установи заштите, како би се ова грађа категорисала и уписала у Централни регистар.

Сопственик старе и ријетке библиотечке грађе у приватној својини има право да од матичне библиотеке или од ЈУ НУБ Републике Српске захтијева бесплатно стручно мишљење о старој и ријеткој библиотечној грађи, које не подразумева посебна истраживања, конзерваторска или лабораторијска испитивања, као и да захтијева бесплатну стручно-савјетодавну помоћ приликом конзервације или рестаурације ове грађе.

Поступак уписа старе и ријетке библиотечке грађе у регистре културних добара

Члан 19.

На основу акта о утврђивању културног добра старе и ријетке библиотечке грађе врши се упис и у регистар културних добара.

Уз акт на основу којег је извршен упис у регистар културних добара, чува се и документација о културном добру.

На стару и ријетку библиотечку грађу као културно добро уписано у регистар ставља се посебна ознака коју прописује Влада Републике Српске.

Централни регистар категорисане старе и ријетке библиотечке грађе у Републици Српској води Јавна установа Народна и универзитетска библиотека Републике Српске.

Садржину и начин вођења централног и матичног регистра прописује министар културе посебним актом.

Регистри из става 2. и става 3. овог члана јавно су доступни.

Члан 20.

Категорисана стара и ријетка библиотечка грађа уписује се у регистре културних добара које у складу са законом воде установе заштите културног добра.

Регистре старе и ријетке библиотечке грађе на подручју Републике Српске воде матичне библиотеке Републике Српске: Бања Лука, Бијељина, Добој, Зворник, Источно Сарајево, Приједор, Требиње и Фоча.

Послови ЈУ НУБ Републике Српске као централне установе заштите старе и ријетке библиотечке грађе

Члан 21.

ЈУ НУБ Републике Српске као централна установа заштите:

1. доноси стручна упутства о условима и начину чувања, коришћења и одржавања одговарајуће врсте покретних културних добара и стара се о њиховом провођењу, као и обезбјеђењу од пожара, физичко-хемијског и биолошког оштећења и крађе,
2. остварује увид у стање покретних културних добара и предузима мјере у вези са њиховом заштитом и коришћењем, односно врши стручни надзор,
3. пружа стручну помоћ и унапређује рад на заштити покретних културних добара, а посебно у погледу савремених метода стручног рада,
4. води бригу о стручном усавршавању радника који раде на пословима заштите појединих врста покретних културних добара,
5. образује и води информационе центре покретних културних добара по врстама,
6. обавља и друге послове заштите утврђене Законом о културним добрима.

Утврђивање мјера заштите старе и ријетке библиотечке грађе

Члан 22.

У акту о утврђивању културног добра старе и ријетке књиге у ЈУ НУБ Републике Српске мјере заштите обухватају:

- ближе услове чувања, одржавања и коришћења,
- техничко-заштитне мјере ради обезбјеђивања културног добра од оштећења, уништења и крађе,
- начин обезбјеђивања и коришћења доступности културног добра јавности,
- ограничења и забрану у погледу располагања културним добром и његове употребе у складу са Законом о културним добрима,

- ограничења, односно забране извођења одређених грађевинских радова, промјене облика терена и коришћења земљишта у оквиру заштићене околине културног добра, као и промјене његове намјене,
- уклањање грађевинског или другог објекта чије постојање угрожава заштиту или коришћење културног добра.

Техничке мјере заштите старе и ријетке библиотеке грађе

Члан 23.

Мјере техничке заштите старе и ријетке библиотеке грађе у ЈУ НУБ Републике Српске су превентивна заштита, конзервација, рестаурација и дигитализација.

Превентивне мјере заштите обухватају анализу и контролу свих фактора ризика који могу довести до оштећења или уништења грађе, услове и поступке за чување старе и ријетке књиге са циљем да штетне физичке, хемијске и биолошке утицаје сведу на најмању мјеру или да их у цјелости укључе у поступке преформатирања и дигитализације.

Конзервација и рестаурација старе и ријетке библиотеке грађе су куративне мјере које се спроводе искључиво у конзерваторским лабораторијама и радионицама у складу са Законом о културним добрима, а које се у ЈУ НУБ Републике Српске повјеравају Народној библиотеци Србије и Архиву Републике Српске.

Члан 24.

Стара и ријетка библиотека грађа у ЈУ НУБ Републике Српске чува се у складу са Законом о културним добрима, у просторијама које су на одговарајући начин заштићене од штетних физичких утицаја (прекомјерне количине природног или вјештачког свјетла, топлоте или другог зрачења), хемијских утицаја (атмосферских нечистоћа које се налазе у самој грађи) и биолошких утицаја (бактерија, плјесни, инсеката, глодара и др.).

Члан 25.

Просторије у којима се чува стара и ријетка библиотека грађа треба чистити свакодневно усисавањем и брисањем прашине меком четком или благо влажним крпама.

Усисивач треба бити снабђен одговарајућим филтерима како не би избацивао патогене микроорганизме у ваздух.

Једном годишње треба спроводити дезинфекцију, а према потреби и дезинсекцију и дератизацију.

Члан 26.

Инсталације у просторијама гдје је смјештена или гдје се користи стара и ријетка библиотека грађа (електричне, водоводне, канализационе и инсталације гријања) редовно се контролишу и одржавају у складу са одговарајућим прописима.

Депои, односно магацинске просторије, обезбјеђују се од продирања подземних вода.

У случају да зграда библиотеке, односно објекат у којем је смјештена ЈУ НУБ Републике Српске постане подложен поплавама стара и ријетка библиотечка грађа не смије се чувати у сутеренским просторијама. Најниже полице у приземљу треба да су удаљене од пода око 50 cm.

Члан 27.

За чување старе и ријетке библиотечке грађе у ЈУ НУБ Републике Српске потребно је обезбиједити оптималне услове температуре и влажности, без наглих промјена, као и мјерне инструменте за њихово континуирано праћење.

Стара и ријетка библиотечка грађа чува се на температури од 16 до 20 *C при релативној влажности од 45 до 60%.

Микрооблици, фотодокумента, филмови и ПВЦ плоче, записи на магнетном или оптичком медију, електронске форме и сл. треба чувати у заштитним омотима изграђеним од одговарајућих полимерних материјала, сложене у полицама једна до друге на температури 16 до 18*C и у условима релативне влажности ваздуха 40 до 50%.

Стару и ријетку библиотечку грађу допуштено је излагати само ако су осигурани оптимални услови (температура од 18 до 22% и релативна влажност ваздуха 40 до 50%, свјетлост до 50 лукса и др.).

Члан 28.

Стара и ријетка библиотечка грађа смјешта се у ЈУ НУБ Републике Српске у посебне ормаре од нерђајућег челика.

У ормарима у којима се налази стара и ријетка библиотечка грађа потребно је осигурати циркулацију ваздуха редовним недјељним провјетравањем.

Стара и ријетка библиотечка грађа смјешта се у зависности од врсте грађе (књиге, новине, часописи, плакати, мапе итд.) и од врсте медија на којима се налазе (оптички или дигитални медиј и др.), а у складу са важећим стандардима и препорукама.

Наљепнице са ознакама треба да буду израђене у складу са важећим стандардима о трајности (од трајног папира и стабилне у води нерастворне боје са водорастворљивим везивом и сл.).

Члан 29.

Ради заштите оригиналног примјерка и коришћења старе и ријетке библиотечке грађе у ЈУ НУБ Републике Српске, књига или друга ријетка грађа може се преносити на други медиј, односно може се преформатирати.

Преформатирање се врши искључиво одговарајућим поступцима дигитализације у складу са законом.

У сврху дигитализације старе и ријетке библиотечке грађе у ЈУ НУБ Републике Српске основан је Центар за дигитализацију.

Мјере заштите старе и ријетке библиотечке грађе у у случају ванредних околности

Члан 30.

ЈУ НУБ Републике Српске у складу са Законом израђује посебан План заштите старе и ријетке библиотечке грађе у ванредним околностима, које се односе на спашавање ове грађе за вријеме елементарних и природних непогода, непосредне ратне опасности и сл.

План заштите у ванредним околностима мора да буде у складу са плановима заштите и спасавања који се доносе у складу са Законом којим се уређује поступање у ванредним ситуацијама.

Члан 31.

Сопственик старе и ријетке библиотечке грађе у јавној својини обавезан је да спроводи све мјере заштите у ванредним околностима на основу плана и упутства централне установе заштите ЈУ НУБ Републике Српске.

Уколико наступе ванредне околности, сопственик грађе у јавној својини обавезан је да записнички констатује дан, час и околности које су настале и писаним путем о томе обавијесте матичну библиотеку.

О настанку ванредних околности у случају угрожености старе и ријетке библиотечке грађе у ЈУ НУБ Републике Српске писменим путем се обавјештава надлежно министарство и оснивач Влада Републике Српске.

Члан 32.

У ЈУ НУБ Републике Српске стара и ријетка књига чува се у специјалним ормарима, предвиђеним за такву врсту грађе, смјештену у посебним просторијама, које су у случају ванредних околности (елементарних непогода, поплава, пожара, земљотреса) обезбјеђене сигурносним системима заштите.

Привремено уступање старе и ријетке библиотечке грађе

Члан 33.

ЈУ НУБ Републике Српске као сопственик старе и ријетке библиотечке грађе која је у јавној својини и налази се у Библиографско-археографском одјељењу, обавезна је да сарађује са осталим централним установама заштите културних добара: Музејом Републике Српске, Архивом Републике Српске, Музејом савремене умјетности Републике Српске, Народним позориштем Републике Српске, Заводом за заштиту споменика културе и природног наслеђа Републике Српске и са другим установама заштите културног добра на начин да уступи грађу из свог фонда у одређене сврхе, када је у питању општи интерес за Републику Српску.

Начин чувања, коришћења и излагања старе и ријетке библиотечке грађе

Члан 34.

ЈУ НУБ Републике Српске, као сопственик старе и ријетке библиотечке грађе у јавној својини не смије:

- да користи стару и ријетку библиотечку грађу на начин који може довести до њеног оштећења или уништења;
- да распарчава збирке старе и ријетке библиотечке грађе.

Члан 35.

Сви корисници ЈУ НУБ Републике Српске имају право да под једнаким условима користе стару и ријетку библиотечку грађу која се налази у Збирци старе и ријетке библиотечке грађе.

Ближе услове и начин коришћења старе и ријетке библиотечке грађе утврђује министар просвјете и културе.

Члан 36.

Стара и ријетка библиотечка грађа из фонда ЈУ НУБ Републике Српске може се користити у научне и истраживачке сврхе, ради популаризације науке, умјетности и културе.

Стара и ријетка библиотечка грађа не смије се оштетити нити уништити.

Члан 37.

Стара и ријетка библиотечка грађа из фонда ЈУ НУБ Републике Српске не смије се користити у комерцијалне и рекламне сврхе за постизање материјалне добити.

За умножавање или објављивање докумената, потребна је посебна дозвола коју ЈУ НУБ Републике Српске може издати само уз сагласност оснивача Владе Републике Српске.

Члан 38.

Копирање старе и ријетке библиотечке грађе у ЈУ НУБ Републике Српске на фото-копир апаратима забрањено је.

Члан 39.

Сопственици који израде фототипско (факсимилно) издање примјерака старе и ријетке библиотечке грађе од изузетног и великог значаја обавезни су да ЈУ НУБ Републике Српске доставе два примјерка тих издања.

Сопственици који израде дигитално издање примјерка старе и ријетке библиотечке грађе од изузетног и великог значаја обавезни су да ЈУ НУБ Републике Српске доставе то издање.

Члан 40.

Стара и ријетка библиотечка грађа ЈУ НУБ Републике Српске може се излагати и позајмљивати ради излагања уз обавезно претходно дигитализовање грађе.

Библиотеке не могу излагати стару и ријетку библиотечку грађу која није стручно обрађена, конзервирана и уписана у Централни регистар културних добара.

Послови увоза и извоза и старе и ријетке библиотечке грађе

Члан 41.

Стару и ријетку библиотечку грађу страног поријекла дозвољено је увозити у складу са међународним конвенцијама и законодавством земље извозника и земље увозника.

Стара и ријетка библиотечка грађа може се извести, односно увести у иностранство на основу рјешења о дозволи за извоз, односно рјешења за извоз од стране надлежног Министарства просвјете и културе уз претходно прибављено мишљење ЈУ НУБ Републике Српске, као централне установе заштите културног добра старе и ријетке библиотечке грађе.

Право прече куповине старе и ријетке библиотечке грађе

Члан 42.

Јавне библиотеке у Републици Српској имају право прече куповине старе и ријетке библиотечке грађе од сопственика те грађе у приватној својини.

Сопственик старе и ријетке библиотечке грађе обавезан је да ту грађу прво понуди најближој библиотеци, односно матичној библиотеци на чијем подручју се грађа налази, или ЈУ НУБ Републике Српске, као националној библиотеци у Републици Српској у складу са Законом о културним добрима.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења.

Члан 44.

Измјене и допуне овог правилника врше се на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

Број: 0101-2622/12
Датум, 17.12.2012.

Предсједник Управног одбора

Мр Татјана Марић

ЈАВНА УСТАНОВА НАРОДНА И УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА

П Р А В И Л Н И К
О
О ЧУВАЊУ, ЗАШТИТИ И КОРИШЋЕЊУ СТАРЕ И РИЈЕТКЕ
БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ
У
ЈУ Народној и универзитетској библиотеци
Републике Српске

Бања Лука, децембар 2012.